

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Kula és a polgári iskola.

(Rövid kivonat dr. Herrmann Antal szabadleőadásából, a kulai kaszinóban, 1909 június 8-án)

Magyarország meg van áldva a természet és a szellem kincseivel. Földje termékeny, népe tehetséges. Van derék őstermelője, jeles intelligenciája. De nem elég törzsökös és erős az a középrétege, melyet szűkebb értelemben vett polgári osztálynak nevezünk. Az ipar és kereskedelem nem elég magyar és nem elég versenyképes. Pedig ez az osztály a modern kulturállam törzse, gerince. A nemzetet egy évezred küzdelmeiben fentartó elem, a származás, a kard dzsentrije elhanyagolt. Nem lépett helyébe a munka dzsentrije, a művelt polgár. Hézag támadt a nemzet állagában.

Meg kell teremteni a hatalmas, erős, hazafias magyar polgári rendet. Az ész vezérelte kéz magasabb munkájára kell tanítani, nevelni a művelt magyar középosztályt.

Ez nemcsak az egyéni jólét feltétele, nemcsak a haladás alapja, a nemzeti kultúra főkérdése, hanem egyúttal a legfontosabb politikai érdek. Nemzeti erősségünk nem annyira közjogi formuláktól, írott jogoktól függ, mint inkább a nemzet műveltségétől és vagyonságától. Amíg iparunk és kereskedelmünk nem független, nem önálló, nem magyar, addig politikai önállóságunk és függetlenségünk csak fikció. Amíg minden magyar ember nem a maga zsebében csinálja meg az önálló magyar bankot, nem a maga háza küszöbén állítja fel a külön vámterületet: a külföld és kivált Austria adózói, sarcfizetői, zsoldosai, hűbéresei, robotolói leszünk. Kinek a ruháját hordjuk, annak a libériás inasai vagyunk.

Nem elég vigasztalás az, hogy néhány száz milliót kapunk a külföldtől hazánk terményeiért. Ezt ők búsán visszazsarolják tőlünk fölényes iparuk termékeiért, melyeknek egyrészt a mi nyers terményeinkből készítik. Bizony jobb volna, ha magunk ennők meg az áldott földünk termette kenyeret, de aztán a magunk munkájával elégitenők ki minden élet- és kultúrszükségletünket is.

Magyar ipart kell teremteni. Magyar iparost kell nevelni, az iskolában, a munkában, az életben. Művelt magyar iparost, aki rendelkezék a modern tudás szükséges ismereteivel. Hazafias iparost, aki munkáját a nagy nemzeti célok szolgálatába tudja állítani.

A fejletlen és szervezetlen magyar polgári osztálynak nagy és rendkívül nehéz feladatai vannak. A külfölddel szemben meg kell hódítani egy elhanyagolt területet, versenyképessé kell tenni a magyar kéz munkáját. És e munka jogait egyúttal meg kell védeni a nemzetietlen, hazafiatlan, Isten- és embertelen sociális áramlatok rombolása ellen.

A magyar polgári osztály szerves és biztos kifejtésének főtényezője ezen osztály iskolájának, a magyar polgári iskolának emelése, fejlesztése, tökéletesítése, terjesztése.

A magyar polgári iskola nem a külföldet utánzó intézmény, mint sajnos sok más instituciónk. Hanem a magyar geniusznak a mi sajátos viszonyainkból koncipiált és azokhoz alkalmazkodó eredeti alkotása.

A polgári iskola megadja az ugynevezett polgárság élethivatásai számára az általános műveltségnek, a szellemi képzésnek azt a szilárd alapját, amelyre aztán biztosan lehet építeni a specialis szakoktatás külön irányait, az ipar, kereskedelem stb. gyakorlati kiképzését. De a polgári iskola nem egyoldaluan és kizárólag ennek a társadalmi osztálynak az érdekeit szolgálja. Az őstermelőnek olyan ismereteket nyújt, amelyek eredményesebbé teszik keze munkáját és megnevesítik ezen eredmények élvezését. Az intelligencia képzésének is egészséges, természetes alapul szolgálhat a polgári iskola. Az ebben szerzett készségek némi pótlással (latin, francia) zökkenés nélkül érvényesíthető a középiskolák felső tagozatában.

Emellett a magyar polgári iskola az igazi egységes nemzeti iskola. A népiskolának azt kell nyújtania, amire minden embernek egyaránt szüksége van a nyugoti kulturvilágban. A középiskolák egyenesen tudományos pályára készítenek elő. A polgári iskola az intenzív és tiszta nemzeti műveltséget mint öncélt nyújtja növendékeinek.

A polgári iskolát kellően méltányolta is a nemzet, amelynek gyöngéit pedig nem legyezgette. A polgári iskola népszerű lett, fellendült és virul. A két felső osztályt kivéve, amely nem tudott még szervesen behelyezkedni kultúr-szükségleteink keretébe és nem tudta kielégíteni azokat a teljesen heterogén igényeket, melyeket nálunk az intézményekhez fűzni szoktak, pld. nem tudta tanítványai számára megszerezni az önkéntességi jogot és egyéb minősítési előnyöket.

A Délvidék lakosságának magva és gerince, a hazafias némettség, amelynél kulturképesebb, expanzívabb, életerősebb, értékesebb népeleme alig van a nemzetnek. E vidék lakossága méltányolja a polgári iskola értékét. *Kula szomszédságában egész sor polgári iskola keletkezett, a kulturának egész várendszere Verbász, Topolya, Palánka, Óbecse stb. Feltűnő és nem könnyen érthető, hogy Kula még nem lépett ezek sorába.* Pedig itt megvan adva minden feltétel, részben fokozottabb mértékben, mint a felsorolt helyeken. Nagyszámu vagyonos, a műveltség iránt fogékony lakosság, ide gravitáló népes környékkel. Számos előkelő, vezető intelligencia. Bölcés és munkás községi előljáróság. Vallásáért buzgó, de a haladásért is lelkesedő agilis papság. Lelkes helyi sajtó. Nagykoncepcióju iparvállalatok. Egészségesen fejlődő ipar.

Kulának okvetlenül és halaszthatatlanul szüksége van polgári iskolára. Van egyenesen erre rendelt alap, a Czucz-alapítvány, amelyből okos módon bőven kitelik az épület és a berendezés. A berendezés költségeinek magánajándékozás útján való előteremtésére különben már megindult az önkéntes ajándékozás és biztos kilátás van rá, hogy hamar együtt lesz e célra pár ezer korona. A város jövedelmeiből a vásárfog és a fogyasztási adó felszabaduló bevételét nagyjában fedezi a fenntartás költségeit. A hiány pótlására nem lesz nehéz fedezeti forrásokat találni, mikor ilyen roppant jelentőségű közérdekről van szó. Semmi lényeges akadály nincs annak, hogy 1910 őszén meg ne nyíljon a kulai községi polgári huiskola.

A tervezett iparszakiskoláról ez alkalommal csak annyit, hogy az rendkívül fontos intézmény, de polgári iskola, mint természetes alap nélkül nem felel meg a célnak, s hogy a kontemplált alakban való létesítése egyszerűen kizártnak tekintendő. De mind az a jóindulat és áldozatkészség, amely az ipariskola iránt megnyilatkozott, helyesebben és fogatosabban érvényesíthető a polgári iskola javára.

Ha aztán minél hamarabb megvalósul az a nemes és üdvös terv is, hogy apácák vezetésével polgári leányiskolát is létesítenek Kulán és e célra felhasználják az átalakítandó nagy kincstári épületet: akkor Kula csakhamar óriási lépésekkel fog haladni a művelődés, vagyonosodás, fejlődés terén.

E sorok írója szívesen felajánlja szerény közreműködését — a nagy cél elérésére.

Dr. Herrmann Antal

Követeljük a polgári iskolát!

Dr. Herrmann Antal egyetemi tanár, nagy hírű etnografus, a polgári-iskolai-tanár-képző intézet igazgatója f. hó 8-án Kúlán tartózkodott és ez alkalommal arra használta fel, hogy a kulai polgári iskola ügyét egy a kaszinóban az esti órákban rögtönzött értekezleten szóvá tegye.

A tudós tanár, a mintegy 100 főnyi intelligens hallgatóság előtt, értékes, érvekben gazdag, megkapóan szép nyelvezettel előadott beszédben foglalkozott a kulai polgári iskola ügyével. Előadásának rövid kivonatát a kitűnő tanár megírta lapunk részére, melyért e helyen őszinte köszönetet mondunk.

Az előadásnak a nagyszámu hallgatóságra oly lelkesítő hatása volt, hogy többen kijelentették, hogy amennyiben Kula községe 1910. év szeptember 1-ig a polgári iskolát létesíti, úgy a berendezési költségekhez egyenként 200-200 K-val hozzájárulnak.

Hogy a keletkezett felbuzdulás nyomtalanul el ne párologjon, ezennel tisztelettel felkérjük valamennyi egyesületünk és testületeink, mint a polgári olvasó-egylet, Ipartestület, Népkör, Volksverein és a hitközségek igen tisztelt elnökeit, hogy bocsássanak ki aláírási-íveket, melyen az aláírók kötelezőleg kijelentik, hogy amennyiben Kula község 1910. szept. haváig a polgári iskolát létesíti, úgy annak berendezésére az általuk jegyzett összeget a község pénztárába befizetik.

Ily módon könnyen lehetne ezeket gyűjteni e célra. A gyűjtésnek még az az eredménye is lenne, hogy a községi képviselőtestület mielőbb dülőre vinné e régen égető szükségét képező iskola létesítését.

A fent jelzett értekezleten felmerült az az életrevaló eszme, hogy a Manhold Kálmán-féle házat vegye meg a község a polgári iskola céljaira, mely célnak ezen nagy épület némi átalakítással teljesen meg is felelne.

Köztudomásu, hogy néhai Czucz, a jelenleg a nagytözsde által bérelt házat, polgári iskola céljára hagyta a községnek. E házat, mely nem alkalmas a polgári iskola céljaira, de értékesebb, mint a Manhold-féle ház, el kell adni és a befolyt összegből nemcsak a Manhold-féle ház vételára, de még az átalakítási költségek is kikerülnének.

Az iskola berendezése 6-8000 K-ból kitelik, melyet gyűjtés útján lehetne biztosítani.

De a község rendelkezik még 34,000 K készpénzzel, amennyire idők folyamán Czucz készpénz hagyatéka — a polgári iskola céljaira, fölszaporodott. Tehát fedezet egy IV. osztályu polgári iskola létesítésére lenne bőven.

Nézzük tehát, hogy az iskola fenntartása körül a községre háramló terhek miből lennének fedezhetők. E célból nem szükséges a községi adó

emeléséhez nyúlni, bár az 1868. évi 38. tc. 35 §-a alapján a polgári iskola fentartására a község 5%-os pótdót is kivethetne. — De erre nem is lesz szükség. Elég fedezetet fognak nyújtani a befolyó tandíjak, a Czucz-féle készpénzalapkamattjövédelmé, továbbá az a majdnem 5000 K, amely most a község eddigi terheiből felszabadul, miután a vásártér vételára már teljesen kifizettetett.

De van a községnek oly újabb jövédelmé is, még pedig közel évi 10,000 K, amely felett eddig nem rendelkezett: a fogyasztási adók kezeléséből származó jövédelmé. Hát ha szükséges, ebből a jövédelméből is lehet valamit toldani. Azután e nemzetiségi vidéken a közoktatásügyi miniszter támogatására is biztosan lehetne számítani. A tanári fizetéseknek a felét igen valószínűen elvállalná az állam.

A kulai róm. kath. hitközség is sokat nyerne a polgári iskolával, mert az V. és VI-ik osztály felszabadulna; nem kellene új tantermeket építenie, új tanerőket alkalmaznia.

Ezek után mindenki joggal kérdezhetné, hogy hát miért is nem csináljátok meg már végre valahára azt a polgári iskolát ti kulai polgárok!

Erre bizony nem könnyű válaszolni. Talán már megcsinálhattuk volna nemrég, de az egész ügyet más irányba terelték. Bár szívesen elismerem, hogy teljes jóhiszeműséggel, jóakarattal, de mégis oly irányba, mely által, anélkül hogy a tervezett célt szerintem és igen sokak szerint, elérhetnők, — a polgári iskola ügyét újra a megsemmisülés felé hajtották.

Ugyanis, mint szintén köztudomásu, községi képviselőtestületünk felsőbb ipariskolát vett tervbe és a Czucz-alapon kívül még 100,000 K-t kíván adni e célra, de csak majd ha a kormány is ad hozzá 350,000 K-t és ha majd a Czucz-féle alap felszaporodik a kamattal és jövédelmével 150,000 K-ra!

Vagyis — majd!

De hát, ha el is követte a képviselőtestület ezt a hibát, ezt ugyan könnyen kireparálhatja!

Ugyanis, ha a képviselőtestület érdeklődik, hamar megtudhatja, hogy az ipariskola terve bizony halva született gyermek. Abba lelket a ministerium nem fog lehelni!

Ha tehát így áll az ügy, akkor egyszerűen adják vissza a Czucz-alapot eredeti rendeltetésének és létesítsék az oly régen óhajtott polgári iskolát!

Polgártársak fogjunk össze! Minden egyéni érdek és hiúság, minden személyes vagy politikai ellenszenv vonuljon háttérbe és követeljük együttesen a kulai polgári iskolát!

Berkovits Rezső

HIREK

— **Uj ügyvéd Kulán.** Dr. Strasser Miksa kulai születésű fiatal ügyvéd, özv. dr. Thománé házában nyitotta meg irodáját.

— **A kulai dalárda** jun. 19-én a Zöldkertben táncal egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez, melyre t. c. és b. cs. tisztelettel meghívja. Belépődíj személyenként 1.20 K. Felülfizetéseket köszönettel elfogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Kezdeté este 8 órakor.

— **A kulai Szt. István utca kövezése** tárgyában számos polgár aláírásával a következő beadvány kerül a községi képviselőtestület elé: „Tekintettel arra, hogy községünkben a Szt. István utcának kikövezése jögerősen el lett határozva, sőt az árlejtés is megejtetett, kérjük az árlejtés eredményéhez képest az utca kikövezését haladéktalanul foganatosítani és a vállalat nyertest utasítani, hogy az utépitést azonnal megkezdje, miután már eddig is indokolatlanul szenvedett halasztást a legégetőbb szükségét pótolni hivatott utépités ügye.” Ezen ügyre vonatkozólag úgy értesültünk, hogy a m. kir. államépítészeti hivatal műszaki véleménye, melylyel a mohácsi Blau Rezső cég és a zombori Roheim-cég ajánlatait fölbírált, a megye alispánjához beérkezett és ezen ügy az e hó második felében tartandó megyei közgyűlés napirendjére kerül. Talán már soká nem késheik az ügy befejezése és a tél beállta előtt a kövezet elkészül.

— **A kulai cigány-ügy rendezése.** A községi képviselőtestület elé legközelebb egy több száz aláírással ellátott kérvény kerül, melyben kulai polgárok a cigány-ügy rendezését kérik. Azok a cigányok, akik nem kulai illetőségűek, illetőségük szerint más községbe toloncolandók el. A községi törvény 1886. évi 22. tc. 6. §-a szerint a törvénytelen cigányok illetőségének helye, anyuk illetősége szerint itélendő meg.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Stieber Richárd kulai járásbírói irnokot az ujvidéki törvényszékhez helyezte át.

— **A legközelebbi kulai orsz. vásár** június 20 és 21-én lesz megtartva, melyre állatok, vérszentes helyekről való felhajtása meg van engedve.

— **Jutalom.** A pénzügyminiszter Gusman Izsó kulai közs. végrehajtónak a közadók behajtása körüli sikeres közreműködéseért 40 K jutalmat engedélyezett.

— **A megyei orvosok gyűlése.** A bács megyei orvosi fiókszövetség ez évi rendes közgyűlését f. hó 5-én d. u. 4 órakor tartotta Rényi József dr. elnök, topolyai körorvos elnökle alatt Palicson a nagyrendglő termében. A közgyűlés tárgysorozatán a jelentéseken kívül a tudományos szakosztály ügyrendjének megállapítása, a kerületi munkásbiztosító pénztárakkal szemben elfoglalandó álláspont, a tisztí orvosok anyagi és erkölcsi helyzetének megvitatása, halottkémelés, a fuvarügy és az orvosok tulprodukcója elleni lépések szerepeltek, melyeket Spitzer István dr. titkár referált. A közgyűlés után este 8 órakor társasvacsora volt.

— **Eljegyzés.** Tex Ferenc kulai asztalos eljegyezte Cservenkán Fuchs Erzsébet kisaszonny, Fuchs Károly földbirtokos leányát.

— **A földmívelési miniszter** a kuczorai és bácskereszturi községi gazdakör alapszabályait bemutatási záradékkal látta el.

— **Eljegyzés.** Rack József eljegyezte Haumann Paulát Szentfülöpön.

— **A szabadkai tanyai iskolák** létesítésével a város a megtartott versenytárgyalás alapján Bleszák András szabadkai építőmestert bizta meg. Összesen 10 állami tanyai iskola lesz építendő.

— **Segédmérnöki állás.** Ujvidék város tanácsa pályázatot hirdet a főispáni kinevezés útján betöltendő évi 2000 K fizetés, 2 egyenként 200 K-ás negyedéves pótlék, 800 K napidíjalány és 490 K lakáspénz élvezetével egybekapcsolt segédmérnöki állásra. A pályázati kérvényeket a képesítést és eddigi működést feltüntető okmányokkal június 14-én déli 12 órára kell beadni Ujvidék város tanácsának iktatóhivatalában.

— **Pályázat.** A szabadkai királyi törvényszék elnöke a topolyai kir. járásbírósnál megüresedett irnoki állásra négy heti lejáráttal pályázatot hirdet.

— **Pályázat.** A zombori pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazó földadó nyilvántartó biztosi állásra két hét alatt, ugyancsak a zombori pénzügyigazgatóságnál kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állásra július 14-ig lehet beadni a pályázati kérvényeket.

— **Ovónőválasztás.** Szilbácson, Payerle Nándor h. főszolgabíró elnökele alatt megtartott választásnál, három pályázó közül, Szávics Danica palánkai óvónő választotta meg az újonnan felépült ovodához.

— **A zombori városi villamos vasut** közigazgatási bejárását a napokban tartották meg Schöffer József engedélyes zombori mérnök tervezete alapján. Az említett vonal hossza 12 kilométer. Az építési munkálatokat már legközelebb megkezdik. A felső vezetékkel létesítendő vasúthoz szükséges villamos áramot a városi villamostelep fogja szolgáltatni.

— **A tűz ellen.** A belügyminiszter a napokban felhívta a vármegyéket, hogy tegyenek jelentést a vármegye területén levő tűzoltószervezetek és felszereléseik állapotáról, mert a kormány arról értesült, hogy sok helyen nem tartják be a tűzrendészeti szabályokat s mert szükség esetén a kormány a felszerelések beszerzése tekintetében a községeket támogatni óhajtja. A felhívás megérkezett Bács-Bodrog megye alispánjához is, ki legközelebb terjedelmes választ fog adni.

— **Útépítés.** A bács—zsablya—titeli th. út 21150—36100 km. szakaszának kiépítésére Bácsmegehez június 2-ig ajánlatot adtak be a következő cégek: Gutman és Frank Ujvidék 56967 K, Blau Rezső Mohács 53962-48 K, Roheim Károly és fiai Zombor 61209.13 K. A kereskedelmi miniszterhez Blau Rezső ajánlatát terjesztették fel.

— **A csajkás-községek értekezlete.** Tízennégy csajkás-község nevében az összes jegyzők és bírók tegnap Ujvidéken értekezletet tartottak Széchényi Tamás dr. zsablyai főszolgabíró elnöklésével. Az értekezlet a titeli rétkelző-bizottság főlösztársáról tanácskozott. Vracsarics titeli jegyző indítványára bizottságot küldtek ki, hogy az elkészítendő memorandumot átadja a megyei főispánnak és alispánnak, szükség esetén pedig a miniszternek. A titeli rétkelző-bizottság főtartása évenként 20000 K-ba kerül, a lakosság, illetőleg egyes községek házi kezelésbe óhajtják venni.

— **Pályázat internátusba való felvételle.** A Dmke makói diákonthonába az 1909-10 iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási, orvosi, butorhasználati díj évi 40 K. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1909 július 10-ig adandók be a Dmke. makói diákonthonának felügyelő-bizottságánál. — Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákonthon igazgatósága Makón.

— **Az ifjuság az alkoholizmus ellen.** Az Országos Alkoholelles Liga nyílt fölhívással fordul az ország érettségiző ifjuságához, hogy segítőtül hívja a nemzetrontó alkoholizmus ellen. A fölhívás az ifjuságot küzdésre buzdítja a szeszes italok ellen és megkéri, hogy a szokásos érettségi bankettet se tartsa meg, mert sok ifjunál ez a kárhuzatos ivásnak a kezdete.

— **Heszler József** szenttamási kántor a napokban elhagyta állását, el a községet és nem tudják, hová lett. Allitól meguntta állását és valamely szintársulathoz karmesternek szegődött. Az eltűnt kántor nejeen kívül 3 gyermekét hagyta hátra nagy bizonytalanságban.

— **A kulai iparos dalárda** által pünkösdkor rendezett műkedvelő előadáson a jótékony célra Schmidt Jakob vendéglős 4 koronát fölülfizetett.

Anyakönyvezés köréből 1909 június 6-tól:
Születtek: Ábel Miklós, Klein Márton, Rác Vladimir. Házasságot kötöttek: Lenc Mihály és Stefan Rozália, Szemző Antal és Weisbrun Róza, Dochnál János és Huppert Magda, Major István és Dudás Veronika. Elhaltak: Szalontai Margit 1 éves, Braun Mátyásné 22 éves, Mak Eva 16 éves, Farkas András 2 éves.

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	16.20
Zab	—	—	8.92
Tengeri	—	—	7.90
Kulán:			
Buza	—	—	15.50
Zab	—	—	8.—
Tengeri	—	—	7.30

Befősésre alkalmas és enniváló nagyszemű ropogós cseresznye kapható különként a Rács-féle Fölánföldi szőlőtelepen Kula (Bácsmege)

2941 sz. 909

Pályázati hirdetés

Kula községben leköszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

A rendőr évi fizetése utólagos havi részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 600 K és lakbér 70 K. Felszerelést és ruházatot a község szolgáltatja, nyugdíjárulékot, orvost és gyógyszert a község fizeti.

Kellően felszerelt kérvények **június 21-én** d. u. 6 óráig nyújtandók be a községi előljárásnál.

Kula, 1909 jun. 11.

Kugler Béla
jegyző

1-2

Tyovin Ilija
bíró

1702 sz. 909.

Pályázati hirdetés

Sajkásgyörgye községében 1000 K évi fizetéssel javadalmazott **kézbiztos őr** állásra **június 28-iki** lejáratú pályázatot hirdetnek. A szerb nyelv tudása szükséges.

Pályázók szabályszerűen felszerelendő folyamodványukat a fenti időig hozzám nyújtsák be.

Zsablya 1909 június 1.

2-3

TRENKA főszolgabíró

Más vállalkosás miatt

a szolgabíróság mellett levő házamat örök áron vagy bérbe óhajtom adni, az abban levő fűszer, liszt, rövidárú és dohányrudával együtt. Bővebb értesítést ad a tulajdonos NAGY A. F. Kula, Árpád-út 259 sz.

2886 sz. 909

Kula községétől

Árverési hirdetés

A község tulajdonát képező 1 drb 5 éves 8 métermázsa súlyu és 1 drb 4 éves 6 métermázsa súlyu

simenthali kiselejtezett tenyészbika

június 20-án d. e. 9 órakor (vásárnapján) Kulán a cédulaháznál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett fog eladatni.

Kula, 1909 január 7.

Előljárással

Bácsalmási járás főszolgabírójától
2350 sz. 909

Pályázati hirdetés

Járáshoz tartozó Mélykút községben előléptetés folytán megüresedett és havi előleges részletekben felvehető 800 kor. évi fizetéssel javadalmazott **községi őr** állásra pályázatot hirdetnek és felkérem a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomban legkésőbb **július 10-ig** nyújtsák be.

Bácsalmás, 1909 június 5.

1-2

Koller főszolgabíró

Ügyes köteles legények

tartós és jól fizetett munkát kapnak a Hódvári Kötélgyárban

Wekerlefalva község jegyzői irodájában egy őr, illetve gyakornok kerestetik. Bővebb felvilágosítást ad Fejes Agoston köss. jegyző.

1184 sz. 909

Szépliget községétől

Bérbeadási árverési hirdetés

Szépliget község alulírt előljárái köz-hírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő 1910 január 1-től számított 3 évre terjedő bértartamra vagyis 1910, 1911 és 1912-ik évre **június 24-én** d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Az árverés alkalmával bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a az árverést vezető községi bíró kezeihez leteendő.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Szépliget, 1909 június 8.

Benyács Simon
jegyző

1-3

Baljer János
bíró

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Kulán vegyszeti ruha tisztító intézetet

rendeztem be úgy női- mint férfiruhatra, bármily zsírfoltosak vagy peccesetek legyenek, valamint csipke- és szövethüvelyeket, szőnyegeket tisztítok és festek olcsó ár mellett.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok

12-20 tisztelettel
Kleiner József, Kula (Kossuth-Lajos-utca)

kelme és selyemfestő, vegytisztító.

teljesen látható írásu
ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEBER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEBER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azonkívül számos újítással van ellátva.
- A **STOEBER** írógép 45 acél-billentyűje 90 írásjelet ír.
- A **STOEBER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEBER** írógép visszaváltóval van ellátva és tízedes tabulátorral (rovatolókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképvislet:

Lukács és Schwarz Bpest, V. Vácikörút 60

AZ UJSÁG

A LEGJOBB NAPILAP -

Egy óra 2 K 40 f, Negyedévre 7 K, Félévre 14 K, Egész évre 28 K

Cím: „AZ UJSÁG“ Budapest, Rákóczi-út 54

— Férfi, női és gyermek Sandal és Kneip cipők, ugymint férfi és gyermek szalma és Panama kalapok nagy választékban Kardos J-nél Kulán.

860 sz. 309

Pályázati hirdetmény.

Torzsa községben egy, évi 600 K fizetésű, felszereléssel és 80 K ruhaállánnyal javadalmazott gyalogrendőri állásra jun. 30-iki határidővel pályázatot hirdetünk.

Pályázókat felhívjuk, hogy az életkor igazolására kérvényükhöz születési kivonatot csatoljanak.

Sajátkezüleg irandó kérvények a község jegyzőjénél és személyesen nyújtandók át, mert a személyesen nem jelentkezők figyelmen kívül maradnak.

Torzsa 1909 június 3.

2

Elöljáróság

KÖNYVTÁRAK

— bekötésére —

ajánlom újonnan kibővített könyvkötészetemet. Előleges árajánlatokkal szívesen szolgálók.

Berkovits Márk, Kula

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályú sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fennti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badaacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege
23-26) TAPOLCZA (a Balaton mellett)

HETZEL ADAM

cement- és műkö-árúk készítője Ujverbász

Építők sírboltokat műmárványból.

Az ilyen sírbolt örökös emlék, mert nem pusztítja el az idő. Az egész mű hézag nélküli alkotás. Kivánatra a helyszínén készítem el, vagy pedig egyes részekben szállítom. A szeghegyi és kucorai temetőben láthatók.

Szállítok továbbá cement és mozaik lapokat, cement vályukat, cement jászolt stb. legolcsóbb árakban. 2-3

BIRTOKELADÁS.

Baranyavárott (Baranyam.) fél órányira Baranyavár-Pélmönostor máv. állomástól (1/4 óra Eszék-től 1 1/2 óra Pécs-től) állami út mentén, tehermentes, nem tagosított, házilag kezelt birtok, 261 m. hold á 1200 □ öl, prima szántó és rét, elegendő gazdasági épületekkel, 2 lakóházzal, prés-házzal, téglá égetővel, fundus-instruktussal, vagy anélkül, egészben vagy parcellázva, szabad kézből eladó.

Bővebbet ROSENBAUM GYULA tulajdonosnál, Baranyavár 3

AKI

valamit eladni vagy venni óhajt, az hirdessen a

BÁCSKAI

KÖZÉRDEKBE

Hirdetési árak:

Egész oldal 25 K
Fél oldal 14 K
Negyed oldal 10 K
Nyolcad oldal 6 K
Tizenhatod oldal 3 K

Kis hirdetés egyszeri beiktatása 5 sorig 1 K

Valódi tisztán kezelt

Tokajhegyaljai borokat hordókban és postacsomagokban

	Hordóban literenként hordó nélkül fillér	1 postacsomagban bérmentve csomagolással cirka 3 liter fillér	Litères palackokban palack nélkül fillér
Könnyebb asztali bor	II. 60 I. 70	350 380	75 80
Nehezebb asztali bor (ó)	II. 100 I. 120	450 500	100
Szamorodni (új)	II. 106 I. 120	450 500	
Szamorodni (ó)	125 180	550 700	

szállít: 7-10

ludányi BAY GÁBOR

tokajhegyaljai szőlőbirtokos pinczegazdasága

Sárospatak Központi iroda MUNKÁCS és raktár: Tokajhegyalja

Árjegyzék ingyen.

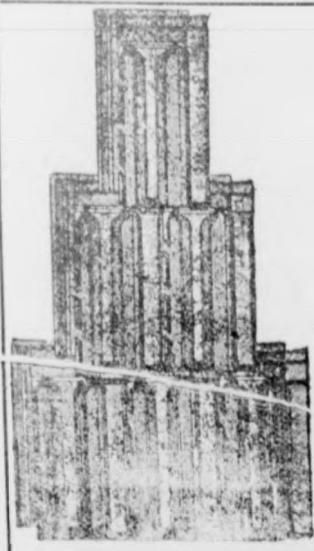
Egy 136 literes hordó ára 16.- K
Egy 25-35 literes hordó ára 6.50 „

24

K-tól kezdve legújabb divat tu öltönyöket, 4 K-tól kezdve nyári divat-mellényeké mérték szerint — készít PONGRÁCZ A. SÁNDOR úriszabó Kulán

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget-körút 68,
Árak a legjelentősebb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcsepplőgépek,
szalmaszalozók, jérgány-csepplőgépek, léhere csepplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kasszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetelőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörösa fedél-cserép

BOHN ZSOMBOLYAI CSEREPE

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett

Tessék árjegyzéket kérni!

Képviselők kerestetnek!

BOHN TÉGLAGYÁR, ZSOMBOLYÁN

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán